

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Γενικό Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 95/10
Λουξεμβούργο, 30 Σεπτεμβρίου 2010

Απόφαση στην υπόθεση T-85/09
Yassin Abdullah Kadi κατά Επιτροπής

Το Γενικό Δικαστήριο ακυρώνει τον κανονισμό που δεσμεύει τα κεφάλαια του Yassin Abdullah Kadi

Ο κανονισμός εκδόθηκε χωρίς να γίνουν σεβαστά τα δικαιώματα άμυνας του Yassin Abdullah Kadi και συνιστά αδικαιολόγητο περιορισμό του δικαιώματος ιδιοκτησίας του

Ο Yassin Abdullah Kadi, υπήκοος Σαουδικής Αραβίας, χαρακτηρίστηκε από την Επιτροπή κυρώσεων του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών ως συνδεδεμένος με τον Οσάμα Μπιν Λάντεν, την Αλ Κάιντα ή τους Ταλιμπάν. Σύμφωνα με ορισμένα ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας, όλα τα κράτη μέλη του Οργανισμού Ηνωμένων Εθνών οφείλουν να δεσμεύσουν τα κεφάλαια και λοιπά περιουσιακά στοιχεία που ελέγχονται άμεσα ή έμμεσα από τέτοια πρόσωπα ή οντότητες.

Για την εφαρμογή των ψηφισμάτων αυτών στην Ευρωπαϊκή Κοινότητα, το Συμβούλιο εξέδωσε κανονισμό¹ με τον οποίο διατάχθηκε η δέσμευση των κεφαλαίων και λοιπών οικονομικών πόρων των προσώπων και οντοτήτων των οποίων το όνομα περιλαμβάνεται σε κατάλογο προσαρτημένο στον κανονισμό αυτό. Ο κατάλογος αυτός τροποποιείται τακτικά ώστε να λαμβάνονται υπόψη οι αλλαγές στον συγκεντρωτικό κατάλογο τον οποίο καταρτίζει η επιτροπή κυρώσεων, όργανο του Συμβουλίου Ασφαλείας. Έτσι, στις 17 Οκτωβρίου 2001, το όνομα του Yassin Abdullah Kadi προστέθηκε στον συγκεντρωτικό κατάλογο και, στη συνέχεια, περιελήφθη στον κατάλογο του κοινοτικού κανονισμού.

Η προσφυγή ακυρώσεως την οποία άσκησε ενώπιον του Πρωτοδικείου (νυν Γενικού Δικαστηρίου) ο Yassin Abdullah Kadi απορρίφθηκε² στις 21 Σεπτεμβρίου 2005. Το Πρωτοδικείο έκρινε, μεταξύ άλλων, ότι τα κοινοτικά δικαιοδοτικά όργανα δεν είχαν, καταρχήν, καμία αρμοδιότητα –με εξαίρεση ορισμένα επιτακτικά θεμελιώδη δικαιώματα τα οποία αναγνωρίζονται στο διεθνές δίκαιο ως απορρέοντα από το *jus cogens*– για να ελέγξει το κύρος του εν λόγω κανονισμού, δεδομένου ότι τα κράτη μέλη υποχρεούνται να συμμορφώνονται προς τα ψηφίσματα του Συμβουλίου Ασφαλείας σύμφωνα με τους όρους του Χάρτη των Ηνωμένων Εθνών, διεθνούς συνθήκης που υπερισχύει του κοινοτικού δικαίου.

Τον Σεπτέμβριο του 2008, το Δικαστήριο αποφάνθηκε επί αιτήσεως αναιρέσεως του Yassin Abdullah Kadi κατά της αποφάσεως του Πρωτοδικείου (απόφαση Kadi του Δικαστηρίου)³. Έκρινε ότι τα κοινοτικά δικαιοδοτικά όργανα είναι αρμόδια να ελέγχουν τα μέτρα που λαμβάνονται από την Κοινότητα και τα οποία συνιστούν εφαρμογή ψηφισμάτων του Συμβουλίου Ασφαλείας των Ηνωμένων Εθνών και, κατά συνέπεια, αναίρεσε την απόφαση του Πρωτοδικείου. Στη συνέχεια, το Δικαστήριο, αποφαινόμενο επί της διαφοράς, ακύρωσε τον κανονισμό περί δεσμεύσεως κεφαλαίων, κρίνοντας ότι ο κανονισμός αυτός είχε εκδοθεί χωρίς να γίνουν σεβαστά τα θεμελιώδη δικαιώματα του ενδιαφερομένου, διατήρησε ωστόσο τα αποτελέσματά του επί τρίμηνο ώστε να μπορέσει το Συμβούλιο να άρει τις διαπιστωθείσες παραβάσεις.

¹ Κανονισμός (ΕΚ) 881/2002 του Συμβουλίου, της 27ης Μαΐου 2002, για την επιβολή συγκεκριμένων περιοριστικών μέτρων κατά ορισμένων προσώπων και οντοτήτων που συνδέονται με τον Οσάμα Μπιν Λάντεν, το δίκτυο της Αλ Κάιντα και τους Ταλιμπάν, και για την κατάργηση του κανονισμού (ΕΚ) 467/2001 (ΕΕ L 139, σ. 9).

² Απόφαση του Πρωτοδικείου της 21ης Σεπτεμβρίου 2005, [T-315/01](#), Kadi κατά Συμβουλίου (βλ. επίσης ΑΤ αριθ. [79/05](#)).

³ Απόφαση του Δικαστηρίου της 3ης Σεπτεμβρίου 2008, [C-402/05 P](#) και [C-415/05 P](#), Kadi και Al Barakaat Foundation (βλ. επίσης ΑΤ αριθ. [60/08](#)).

Τον Οκτώβριο του 2008, η Επιτροπή απέστειλε επιστολή στον Yassin Abdullah Kadi, ενημερώνοντάς τον ότι, για τους λόγους που αναφέρονται στη συνοπτική αιτιολογική έκθεση που παρέσχε η Επιτροπή κυρώσεων του ΟΗΕ μετά από αίτηση της Ένωσης και η οποία επισυναπτόταν στην επιστολή, σχεδίαζε να εκδώσει νομοθετική πράξη για τη διατήρηση της εγγραφής του στον κατάλογο. Η Επιτροπή κάλεσε τον Yassin Abdullah Kadi να διατυπώσει τις παρατηρήσεις του επί των λόγων αυτών.

Ο Yassin Abdullah Kadi απάντησε στην επιστολή αυτή και υπέβαλε τις παρατηρήσεις του. Ζήτησε, μεταξύ άλλων, από την Επιτροπή να παρουσιάσει αποδεικτικά στοιχεία που να στηρίζουν τους ισχυρισμούς που περιείχονταν στη συνοπτική αιτιολογική έκθεση και να του δοθεί η ευκαιρία να διατυπώσει τις παρατηρήσεις του επί των αποδεικτικών αυτών στοιχείων αφού θα τα είχε λάβει. Επίσης, επιχείρησε να ανατρέψει, με αποδεικτικά στοιχεία, τους ισχυρισμούς που διατυπώνονταν στη συνοπτική αιτιολογική έκθεση, στο μέτρο που θεωρούσε ότι μπορούσε να απαντήσει σε γενικές κατηγορίες.

Στις 28 Νοεμβρίου 2008, η Επιτροπή εξέδωσε νέο κανονισμό⁴ διατηρώντας σε ισχύ τη δέσμευση των κεφαλαίων του Yassin Abdullah Kadi.

Μετά την έκδοση του κανονισμού αυτού, η Επιτροπή απάντησε στον Yassin Abdullah Kadi, αναφέροντας ότι είχε εξετάσει τις παρατηρήσεις του. Εξήγησε, μεταξύ άλλων, ότι, διαβιβάζοντάς του τη συνοπτική αιτιολογική έκθεση που της είχε παράσχει η επιτροπή κυρώσεων του ΟΗΕ και καλώντας τον να διατυπώσει τις παρατηρήσεις του, είχε συμμορφωθεί προς την απόφαση Kadi του Δικαστηρίου και ότι η απόφαση αυτή δεν της επέβαλλε να του κοινοποιήσει τις πρόσθετες αποδείξεις που της ζητούσε.

Ο Yassin Abdullah Kadi ζήτησε από το Πρωτοδικείο (νυν Γενικό Δικαστήριο) να ακυρώσει τον νέο αυτόν κανονισμό.

Προκαταρκτικά, το Γενικό Δικαστήριο σημειώνει ότι εκφράστηκαν ορισμένες αμφιβολίες, στους νομικούς κύκλους, ως προς το κατά πόσον συμβιβάζεται πλήρως η απόφαση Kadi του Δικαστηρίου, αφενός, με το διεθνές δίκαιο και, αφετέρου, με τις Συνθήκες ΕΚ και ΕΕ. Αναγνωρίζοντας παράλληλα ότι οι κριτικές αυτές δεν στερούνται σοβαρότητας, το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ότι, εν προκειμένω, δεν είναι σκόπιμο να θέσει υπό αμφισβήτηση τα νομικά ζητήματα που έχουν κριθεί με την απόφαση Kadi του Δικαστηρίου και ότι, αν πρέπει να δοθεί απάντηση στα ερωτηματικά αυτά, θα πρέπει το ίδιο το Δικαστήριο να μεριμνήσει γι' αυτό στο πλαίσιο των μελλοντικών υποθέσεων των οποίων ενδεχομένων θα επιληφθεί.

Το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ότι, βάσει της αποφάσεως Kadi του Δικαστηρίου, οφείλει να διασφαλίσει εν προκειμένω πλήρη δικαστικό έλεγχο της νομιμότητας του κανονισμού, χωρίς να αναγνωρίσει υπέρ του εν λόγω κανονισμού καμία δικαστική ασυλία με το αιτιολογικό ότι αποσκοπεί στην εφαρμογή ψηφισμάτων εκδοθέντων από το Συμβούλιο Ασφαλείας του ΟΗΕ. Αυτό θα πρέπει να ισχύει, τουλάχιστον, επί όσο χρονικό διάστημα οι διαδικασίες επανεξετάσεως που εφαρμόζει η Επιτροπή κυρώσεων προδήλως δεν παρέχουν τις εγγυήσεις μιας αποτελεσματικής δικαστικής προστασίας, όπως ανέφερε το Δικαστήριο με την απόφαση Kadi. Ο έλεγχος αυτός πρέπει να αφορά, εμμέσως, τις επί της ουσίας εκτιμήσεις στις οποίες προέβη η ίδια η επιτροπή κυρώσεων και τα στοιχεία επί των οποίων στηρίζονται οι εκτιμήσεις αυτές. Αυτό δικαιολογείται κατά μείζονα λόγο καθόσον τα επίμαχα μέτρα θίγουν αισθητά και κατά μόνιμο τρόπο τα θεμελιώδη δικαιώματα του Yassin Abdullah Kadi, ο οποίος υπόκειται, περίπου από δεκαετίας, σε ένα καθεστώς που δεσμεύει επί' αόριστον το σύνολο των κεφαλαίων του.

Στο πλαίσιο του πλήρους αυτού ελέγχου, το Γενικό Δικαστήριο κρίνει ότι, από τα επιχειρήματα και τις εξηγήσεις που διατυπώνει η Επιτροπή, προκύπτει σαφώς ότι τα δικαιώματα άμυνας του προσφεύγοντος έγιναν «σεβαστά» μόνον καθαρά τυπικώς και φαινομενικώς. Η Επιτροπή δεν έλαβε δεόντως υπόψη της την άποψη που εξέφρασε ο Yassin Abdullah Kadi και, συνεπώς, δεν του έδωσε τη δυνατότητα να υποστηρίξει λυσιτελώς την άποψή του.

⁴ Κανονισμός (ΕΚ) 1190/2008 της Επιτροπής, της 28ης Νοεμβρίου 2008, που τροποποιεί για 101η φορά τον κανονισμό 881/2002 (ΕΕ L 322, σ. 25).

Εξάλλου, η διαδικασία που ακολούθησε η Επιτροπή, κατόπιν αιτήσεως του Yassin Abdullah Kadi, δεν του παρέσχε καμία πρόσβαση, έστω και ελάχιστη, στα αποδεικτικά στοιχεία που λήφθηκαν υπόψη εις βάρος του. Στην πραγματικότητα, η Επιτροπή αρνήθηκε να παράσχει τέτοια πρόσβαση στον ενδιαφερόμενο παρά το ρητό αίτημά του, χωρίς καθόλου να σταθμίσει τα συμφέροντά του σε σχέση προς την ανάγκη προστασίας της εμπιστευτικότητας των εν λόγω πληροφοριών.

Υπό τις συνθήκες αυτές, τα όποια πληροφοριακά στοιχεία και οι ασαφείς ισχυρισμοί που περιέχονται στη συνοπτική αιτιολογική έκθεση είναι προδήλως ανεπαρκή για να παράσχουν στον Yassin Abdullah Kadi τη δυνατότητα να αντικρούσει αποτελεσματικά τις κατηγορίες που διατυπώνονται εναντίον του σε σχέση προς την υποτιθέμενη συμμετοχή του σε τρομοκρατικές δραστηριότητες.

Επιπλέον, η Επιτροπή δεν έκανε καμία σοβαρή προσπάθεια να αντικρούσει τα απαλλακτικά στοιχεία που επικαλέστηκε ο Yassin Abdullah Kadi, στις σπάνιες περιπτώσεις όπου οι εναντίον του διατυπωθέντες ισχυρισμοί ήταν επαρκώς ακριβείς ώστε να μπορεί αυτός να αντιληφθεί τι του προσαπτόταν.

Επομένως, κατά την έκδοση του προσβαλλομένου κανονισμού υπήρξε προσβολή των δικαιωμάτων άμυνας του Yassin Abdullah Kadi.

Εξάλλου, εφόσον δεν του επιτράπηκε η παραμικρή λυσιτελής πρόσβαση στις πληροφορίες και τα αποδεικτικά στοιχεία που λήφθηκαν υπόψη εις βάρος του, ο Yassin Abdullah Kadi δεν μπόρεσε επίσης να υπερασπίσει τα δικαιώματά του όσον αφορά τα εν λόγω στοιχεία υπό ικανοποιητικές συνθήκες ενώπιον του δικαστή της Ένωσης, οπότε **πρέπει να διαπιστωθεί και προσβολή του εν λόγω δικαιώματος σε αποτελεσματική ένδικη προσφυγή.**

Τέλος, το Γενικό Δικαστήριο διαπιστώνει ότι, λαμβανομένης υπόψη της γενικής ισχύος και της διάρκειας των μέτρων δεσμεύσεως των κεφαλαίων, **ο κανονισμός συνιστά επίσης αδικαιολόγητο περιορισμό του δικαιώματος ιδιοκτησίας του Yassin Abdullah Kadi.**

Κατά συνέπεια, το Γενικό Δικαστήριο ακυρώνει τον κανονισμό καθόσον αυτός αφορά τον Yassin Abdullah Kadi.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Κατά της αποφάσεως του Γενικού Δικαστηρίου μπορεί να ασκηθεί αναίρεση, περιοριζόμενη σε νομικά ζητήματα, ενώπιον του Δικαστηρίου, εντός δύο μηνών από της κοινοποίησής της.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προσφυγή ακυρώσεως αποσκοπεί στην ακύρωση πράξεων των οργάνων της Ένωσης που αντιβαίνουν στο δίκαιο της Ένωσης. Υπό ορισμένες προϋποθέσεις, τα κράτη μέλη, τα όργανα της Ένωσης και οι ιδιώτες μπορούν να ασκήσουν προσφυγή ακυρώσεως ενώπιον του Δικαστηρίου ή του Γενικού Δικαστηρίου. Αν η προσφυγή είναι βάσιμη, η πράξη ακυρώνεται. Το καθού όργανο της Ένωσης οφείλει να καλύψει το ενδεχόμενο κενό δικαίου που δημιουργεί η ακύρωση της πράξεως.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Κατά τον Οργανισμό του Δικαστηρίου, οι αποφάσεις του Γενικού Δικαστηρίου με τις οποίες ακυρώνεται κανονισμός δεν επιφέρουν αποτελέσματα παρά μόνον από της λήξεως της προθεσμίας ασκήσεως αναιρέσεως ενώπιον του Δικαστηρίου, ήτοι προθεσμίας δύο μηνών και δέκα ημερών από της κοινοποίησής της αποφάσεως, ή, αν έχει ασκηθεί αναίρεση, από της απορρίψεώς της.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Γενικό Δικαστήριο

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδα ☎ (+352) 4303 2582